

МАРИНА ТА СЕРГІЙ
ДЯЧЕНКИ

Світи Марини та Сергія Дяченків

Роман

СТОКРАТ

Харків
«ФОЛІО»
2018

ЧАСТИНА ПЕРША

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

СВІТ

Вони зайшли й спинилися, ніби збилися з дороги. У таверні було темно й душно, подекуди на столах чаділи масні свічки, і легко можна було переплутати відвідувача з тінню. Або тінь, що розсілася в далекому кутку, — з відвідувачем.

Незнайомців помітив багато хто, але ніхто не здивувався. Після того, як на півночі раптом розлилася Світла, зносячи мости й переправи, виганяючи людей з халуп і з гарних будинків, до волоцюг усіх станів у цих місцях звикли. Прибулі, коли їх розпитували, говорили одне й те саме: річка ще ніколи не чинила з людьми так, як дозволила собі цього року, без усяких причин і прикмет.

А тепер прийшли ці двоє; служниця за шинквасом підняла брову. Стократ, що сидів, як завжди, обличчям до дверей зліва од входу, підняв очі від кухля з кепським пивом.

— Тільки не тут, — сказала дівчина.

Ніхто, крім її супутника, не чув цих слів, але Стократ умів читати по губах.

— Тільки не тут, — повторила дівчина. — Краще вже в лісі.

Каптур приховував верхню частину її обличчя, губи ворушилися ледь-ледь, крила тонкого носа роздimalися. Стократ уявив, як з-під каптура вона оглядає таверну, — калюжі на підлозі, липкі стільниці, потилиці задрімалих п'яниць. Як вдихає неповторний запах «Сірої шапки» — і добре, що дим і чад забивають інші мерзенні запахи. Вона бридлива, вона виросла в доброму домі; авжеж, «тільки не тут».

Компанія браконьєрів у кутку обідньої зали замовкла, з цікавістю придивляючись.

— Молодому панству щось треба? — поцікавилася служниця. — Пива? Браги? Вина?

— Окропу, — швидко сказав чоловік. — Два кухлі.

В кутку засміялися. Дівчина щільніше закуталася в мокрий плащ. Поли його тремтіли: дівчину лихоманило.

Звідки, подумав Стократ. І, головне, хто такі? Чиясь покоївка скористалася метушнею й утекла зі стражником? Ба ні, покоївки, навіть найбалуваніші, зазвичай ширококостіші й значно сміливіші, а стражники, хоч би й молодесенькі, не просять у тавернах окропу. Їх змило з рідного місця водами Світлої? Але де їхня родина, де обоз, де слуги?

Служниця тим часом набрала в два кухлі не окропу, ясна річ, а давно охололої перевареної води. Чоловік і дівчина сіли поруч, лікоть до ліктя, за найближчий до дверей столик — якраз навпроти Стократа. Він відкинувся назад, щоб лице залишалось в тіні, готовий слухати — або споглядати — їхню бесіду.

Та вони мовчали.

Руки дівчини в чорних рукавичках були схожі на пташині лапки. Вона робила все можливе, щоб не розхлюпати воду, та все одно трохи розхлюпала на нечисту стільницю. Її супутник випив воду ледь чи не залпом. Дуже втомилися й змерзли, відзначив Стократ.

— Ходімо, — нарешті сказала дівчина.

— У лісі холодно, дощ... і звірі, — невпевнено відгукнувся її супутник. — І... тобі треба відпочити.

— Я можу їхати цілу ніч. Ми просто опустимо заponу.

— Коні потомилися.

— Поїдемо повільно. Я можу йти пішки.

— Слухай, — він несміливо торкнувся її руки. — Ти... не бійся. Тут нема чого боятися. Це прості грубі люди... Ми тільки переночуємо.

Вони не коханці, відзначив про себе Стократ. Хлопець геть недосвідчений — що з жінками, що в подорожніх справах. Бо отих браконьєрів треба дуже, дуже боятися. І вони вже накинuli оком на дівчину.

Стократ прискалив око. Найкраще, що можуть зробити юні подорожні в такій ситуації, — зажадати кімнату, замкнутися й приготувати зброю. Під дахом таверни свої закони, тут є шанс уціліти. В лісі — ані жодного.

— Ми не можемо тут ночувати, — вперто повторила дівчина. — Вони нас доженуть!

Гм, подумав здивований Стократ. Хто — «вони»?

Чоловік подивився на дно свого кухля. Пограв жовнами; він був світловолосий, безбородий і прикидався суворим, але нічого не вирішував. Вирішила дівчина. А за неї вирішив страх.

Браконьєри в кутку блискали очима.

— Ходімо, — її губи ледь ворухнулися, Стократ радше вгадав, ніж прочитав це слово.

Чоловік рішуче підвівся.

— Спасибі, хазяйко, — подякував він і поклав на стойку срібну монету.

Стократ похитав головою: назвати служницю хазяйкою можна, звісно, хоч і нерозумно. Але розплачуватися сріблом за два кухлі ледь теплої води... Ця людина подорожує вперше. Або вперше подорожує без прислуги.

Знову відчинилися вхідні двері. Гойднулися вогники. Важке повітря таверни сіпнулося, пропускаючи свіжість і холод, і знову зімкнулося, і сморід став ще дужчий. Двері за подорожніми захряснулись.

Служниця взяла монету зі стойки. Браконьєри заворушилися, Perezираючись. Їх було п'ятеро, п'ятеро здоровенних молодих биків, що давно живуть під тінню шибениці. Браконьєра ловлять, коли він чманіє од безкарності, — а поки не втратить обережності, браконьєра в цих лісах упіймати не можна.

Вони домовилися виждати, але нетерплячка взяла гору. Усього через кілька хвилин підхопився наймолодший, потім інші теж повставали, грюкаючи лавами. Посміюючись, почухуючись, рушили до дверей — старший залишив служниці ще одну срібну монету. Одну монету за все, що п'ятеро випили й з'їли за вечір.

Лісоруби-п'яниці дримали, обіймаючи кухлі. Під закіптюжею стелею пливло басовите хропіння. У таверні стало порожньо й мирно. Якраз пора піднятися нагору, стягти мокрі чоботи й нарешті розлягтися в кріслі біля каміна...

Полічивши до ста, Стократ підвівся і кивнув служниці:

— Я скоро вернуся.

* * *

Він пішов пішки. І правильно зробив; чуття небезпеки відмовило браконьєрам аж так, що вони навіть не стали чекати, поки жертви заглибляться в ліс. За сто кроків од частоколу, на галявині серед сосон, дівчина могла кричати до нестями — ліс шумів, а віконниці в таверні були щільно зачинені.

Та й хто в ці непевні дні ризикне стати між бандитом та його жертвою?

Спутник дівчини нерухомо лежав на землі. Отак браконьєри й стають розбійниками — один убитий, другий, а далі нема

їм ліку. Присадкуватий чолов'яга в гострій шапці чистив кишені подорожнього, четверо інших шукали любові.

Дівчина пручалася люто і вдало. Їй навіть спочатку вдалося вирватися. Вона пробігла кілька кроків, перш ніж її наздогнали й повалили, і вона якимось дивом знову вислизнула з-під розпашілих туш, від ривка її дорожнє плаття розійшлося по шву. Браконьєри ніколи не бачили такої тонкої й міцної білизни; втім, усяка матерія піддається гарному ножеві. Через мить дівчині приставили до горла кинджал, розсікли шнурівку корсета...

— Еге, та вона ж паршива! — спритний браконьєр сахнувся. — Це не зараза? Це в неї не зара...

Червоне лезо вилізло з його грудей перш, ніж він устиг договорити.

Місяця не було. Кілька смолоскипів димно горіли на землі. Мокро, вогко, пара з рота; посунувся на землю другий, заверещав і гепнув третій. Найгірше, думав Стократ, якщо тут знайдеться розумник. Розумник устигне втекти, і ганяй за ним потім темним лісом...

Однак обійшлося. Умираючи, двоє останніх навіть чинили опір. Навіть викрикували погрози. Мабуть, їм до останньої миті здавалося, що їх п'ятеро проти одного...

Він закінчив. Від запаху крові свербіли ніздрі. Шість нерухомих тіл валялися на траві у світлі смолоскипів. Стократ зняв з присадкуватого розбійника його повстяну гостру шапку й ретельно витер клинок.

Дівчина намагалася закутатися в клапті сукні, наче ящірка в скинуту шкурку. Шматочки тканини відкривались, мов пелюстки, оголюючи тонку шкіру; Стократ підняв з землі смолоскип. Метнулися тіні.

Зі страху дівчина спробувала згорнутись, мов їжачок. Гола спина залишилася незахищеною; Стократ придивився. Що це?

Шкіра її була вкрита тонюсінькою сіточкою, з уплетеними в неї буквами й символами. Стократ підняв вогонь вище, придивляючись, і тут його вперіщили довбнею по голові.

* * *

Цей ідіот, її супутник, був слабкий і поранений, але браконьєрська довбня — окута залізом. Стократ, навпаки, був міцний і відбувся величезною гулею — зате нарешті розлютився, і це було приємно. Він не вбив дурня тільки тому, що дурень,

